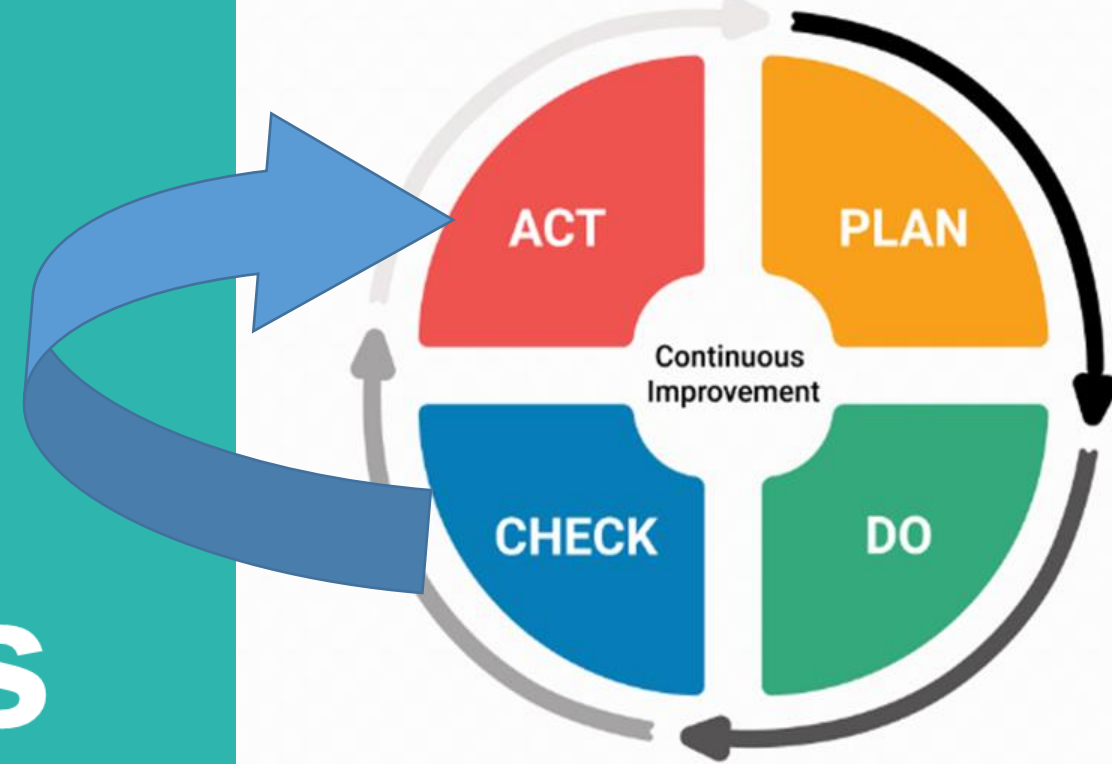

Van CHECK naar ACT: studie- en ontmoetingsdag peiling Nederlands basisonderwijs

STEUNPUNT
TOETSONTWIKKELING
EN PEILINGEN

Na de peiling Nederlands in het basisonderwijs van 2018 werd op 28 mei 2019 een studie- en ontmoetingsdag georganiseerd. Het doel hiervan was om de verschillende belanghebbenden uit het onderwijs te betrekken bij het **reflecteren over de peilingsresultaten** en het formuleren van **voorstellen tot actie**. Om dit doel te realiseren werden rondetafelgesprekken georganiseerd waaraan 205 deelnemers participeerden. Onderstaand vindt u de resultaten en conclusies van deze gesprekken.

Resultaten en conclusies

1. Welke **interpretaties** worden er gegeven voor de peilingsresultaten Nederlands in het basisonderwijs?

INVLOED VAN DE MAATSCHAPPIJ
Beeldcultuur en sociale media ⇨ verminderde **aandacht, concentratie & werkhouding** bij leerlingen

BETROKKENHEID EN HET LEREN VAN DE LEERLINGEN

DE LERAAR IN DE KLASPRAKTIJK

- Verschil in **effectieve tijdsverdeling** tussen de domeinen van taal
- **Geïsoleerd** geven van spelling ⇨ geïntegreerd werken
- **Minder aandacht** voor (begrijpend) lezen (BL) beïnvloedt het schrijven en de woordenschatontwikkeling
- Gebrek aan **strategieonderwijs** voor BL, schrijven en luisteren
- Gekozen **tekstmateriaal**
- Toenemend gebruik van **invulboeken en bordboeken**
- Ver doorgedreven **differentiatie**

VASTHOUDEN AAN HANDBOEKEN

DE LERENDE LEERKRACHT

- Weinig doorstroming **van onderzoek naar praktijk**
- Verschillende **leesstrategieën** zijn niet steeds bekend bij leraren
- Soms te **weinig kennis over begrijpend leesvaardigheden** bij leraren om kinderen goed te begeleiden
- **Onderwijservaring** speelt een rol bij het aanleren van lees- en schrijfstrategieën ⇨ ervaren leraren staan vaak in de 3de GR
- WEINIG TIJD & MIDDELEN VOOR PROFESSIONALISERING
- Grote **verschillen in beginniveau** van leraren

SCHOOLNIVEAU

- Gemis aan **theoretische kaders** om eigen visie en keuzes binnen taalbeleid te onderbouwen
- Nog geen **duidelijke leerlijn rond taal**
- Nood aan ondersteuning in **datageletterdheid**
- Gebrek aan **materialen en opvolg-systemen** om leereffecten te meten
- Gebrek aan een **faciliterende structuur** voor samenwerking en professionalisering
- Betere **aanvangsbegeleiding** van jonge leraren

TAAK VAN DE LERARENOPLEIDING: LERAREN VORMEN

- Eigen vaardigheden instromende studenten soms (te) beperkt
- Toleranter in de opleiding omwille van lerarentekort

2. Welke **suggesties** worden gegeven door de verschillende actoren om de kwaliteit van Nederlands in het basisonderwijs te **optimaliseren**?

1. Beleidsvoerend vermogen van scholen versterken
▪ inzetten op beleidsversterking
▪ werken aan meer gedragenheid en afstemming
▪ scholen ondersteunen in processen van kwaliteitszorg
▪ scholen ondersteunen op vlak van datageletterdheid
▪ zorgen voor een goed instrumentarium voor evaluatie en monitoring
2. Zorgen voor een betere doorstroming van onderzoek naar scholen toe
▪ netwerk creëren om onderzoek samen te brengen en te ontsluiten naar scholen toe (website)
▪ vertalen van evidence-based onderzoeksresultaten in leermaterialen
3. Inzetten op een goed uitgebouwde onderwijsprofessionalisering voor leraren
▪ leraren inhoudelijk ondersteunen bij het implementeren van evidence-based strategieën en zinvol differentiëren
▪ leraren professionaliseren in het (kritisch) omgaan met handboeken
▪ aanvangsbegeleiding voor startende leraren
▪ opzetten van lerende netwerken (leren van elkaar) ook (hoge)schooloverstijgend
4. Versterken van 'taalkracht' bij (aspirant)leraren
▪ meer tijd voor taal (didactiek) in de lerarenopleiding
▪ verhogen van de leesmotivatie bij aspirant-leraren
▪ instroom versterken (beroep van leraar opwaarderen)

Meer informatie: www.peilingsonderzoek.be

'Van check naar act' - thematische analyse van de rondetafelgesprekken tijdens de studie- en ontmoetingsdag peiling Nederlands basisonderwijs 2018.

Steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen - KU Leuven en UAntwerpen.

<https://peilingsonderzoek.be/kennisdeling/peilingen/basisonderwijs/?peiling=nederlands>